

Dosavadní výsledky českého předsednictví v oblasti životního prostředí za leden - březen 2009

Ochrana klimatu

- **Neformální seminář:** Ve dnech 18.-20. ledna v Praze proběhl Neformální seminář EU ke změně klimatu; experti členských států EU na něm hodnotili výsledky konference v Poznani, která se konala v prosinci 2008, a ČR představila své priority v oblasti změny klimatu; experti se dále zaměřili na detailnější projednávání otázek týkajících se finančních aspektů a právní podoby budoucí dohody o klimatu, vyjednávací strategie EU během roku 2009 či problematiky minimalizace negativních vlivů změny klimatu.
- **Závěry Rady EU pro životní prostředí/Závěry pro Evropskou radu (ER)/Příprava neformálního jednání ministrů:** České předsednictví připravovalo na pracovních skupinách Rady Závěry Rady k budoucí kodaňské dohodě o ochraně klimatu, které následně 2. 3. přijala Rada EU pro životní prostředí. V závěrech, které sloužily jako základ pro jarní zasedání ER, vyšla Rada pro životní prostředí z v lednu zveřejněného Sdělení Evropské komise *Cesta ke komplexní dohodě o změně klimatu v Kodani*. V této souvislosti se rovněž uskutečnilo dne **24. února v Praze společné zasedání zástupců MŽP a MF členských států EU na vysoké úrovni**. V souvislosti s mezinárodním vyjednáváním, s otázkou financování a tématem adaptací na změnu klimatu započala také intenzivní příprava na neformální jednání ministrů životního prostředí, které se koná 14. – 15.4. 2009 v Praze a na Křivoklátě.
- **Účast na akcích:** Delegace ČR vedená ministrem životního prostředí RNDr. Martinem Bursíkem se zúčastnila **Summitu k udržitelnému rozvoji**, který proběhl 5.-7. února v indickém Dillí. Během summitu ministr Bursík rovněž vedl **jednání Evropské unie s indickou vládou o spolupráci na přípravě nové světové dohody o ochraně klimatu**. Návštěvou I. náměstka ministra životního prostředí Jana Dusíka ve Washingtonu byla rovněž **zahájena spolupráce s novou americkou administrativou v otázce ochrany klimatu**, na což navázala cesta ministra Bursíka do USA, jíž se účastnil také komisař Stavros Dimas a švédský ministr Andreas Carlgren. Delegace ČR vedená ministrem životního prostředí RNDr. Martinem

Bursíkem pak ještě podnikla v půlce března **cestu do Japonska**, rovněž s účelem postoupit v přípravách o vyjednávání v otázce ochrany klimatu.

Ochrana lidského zdraví a životního prostředí

- Posun v projednávání **návrhu směrnice o průmyslových emisích (IPPC)** – jednání pokračuje na pracovní skupině Rady a téma bylo zařazeno jako jeden z hlavních bodů k politické rozpravě na březnovou Radu ministrů životního prostředí; výsledky z Rady byly zapracovány do nového dokumentu předsednictví, o kterém pokračuje vyjednávání na pracovních skupinách v Radě tak, aby bylo možno dosáhnout politické shody členských států v červnu.
- Posun v projednávání **revize návrhu nařízení o látkách poškozujících ozonovou vrstvu** – probíhala intenzivní jednání na zasedání pracovní skupiny Rady, byl vytvořen a schválen dokument předsednictví sloužící jako základ pro jednání s EP, přípravy na neformální dialogy začala probíhat na Coreperu v půlce února a v březnu **bylo dosaženo shody mezi Parlamentem, Radou a Komisí v prvním čtení.** Hlavním výsledkem konečné dohody je například zákaz výroby a používání hydrochlorofluorouhlovdíků (tzv. měkkých freonů, HCFCs), které významně poškozují ozonovou vrstvu Země. Jejich výroba a použití budou významně omezeny a úplný zákaz vejde v platnost na základě dohody mezi Evropským parlamentem a Radou EU od roku 2020.
- Posun v projednávání **návrhu směrnice o uvádění biocidních přípravků na trh vzhledem k prodloužení některých časových období** - pracovní skupině byl v lednu prezentován upravený návrh českého předsednictví a naprostá většina členských států vyjádřila zmíněné verzi podporu. Také EP vyjádřil s danou verzí předběžný souhlas. Návrh bude postoupen na úroveň Coreper 1 jako bod typu I-bez diskuse. **V březnu bylo dosaženo shody mezi Parlamentem, Radou a Komisí v prvním čtení.**
- **Návrh směrnice o etapě II rekuperace benzínových par při čerpání pohonných hmot do osobních automobilů na čerpacích stanicích (VOC II)** – české předsednictví projednávalo návrh na pracovní skupině v Radě a na úrovni Coreperu začaly probíhat přípravy na zahájení dialogů mezi Radou a Evropským parlamentem s cílem dosažení shody v 1. čtení počátkem května.

- **25. zasedání Řídící rady Programu OSN pro životní prostředí (UNEP GC)/10. Globálním fóru ministrů životního prostředí (16. - 20. 2. 2009, Nairobi)** - České republice se na jednání podařilo úspěšně vyjednat jménem EU celkem 17 rozhodnutí o ochraně životního prostředí, z nichž za nejdůležitější lze považovat přijetí rozhodnutí k chemickým látkám, na jehož základě bude v roce 2010 zahájen mezivládní vyjednávací proces směřující **k novému mezinárodněprávnímu nástroji o rtuti**. Mezi další vyjednaná rozhodnutí náleží rozhodnutí o podpoře Afriky v oblasti řízení ochrany životního prostředí, o nakládání s odpady, o spolupráci Jih-Jih, o Vodní politice a strategii UNEP, o podpoře malých ostrovních rozvojových států či rozhodnutí podporující cíle UNEP v oblasti environmentálního práva na mezinárodní i národní úrovni. Během jednání proběhla celá řada jednání EU Trojky s globálními partnery a CZ PRES uspořádalo setkání ministrů životního prostředí EU a Afriky.
- **Odpady**
 - **Recyklace odpadů** – v reakci na snižování poptávky po recyklovaných materiálech iniciovalo CZ PRES další diskuzi na téma recyklace odpadů se členskými státy i Evropskou komisí. Na základě jednání stakeholderů (zástupců Packaging Recovery Organization Europe) pod záštitou českého předsednictví a **následného jednání ředitelů odborů odpadů EU v Praze** české předsednictví připravilo Presidency Paper. Dokument byl s ohlasem diskutován na březnové Radě ministrů životního prostředí.
 - **Elektroodpady** – české předsednictví na pracovní skupině Rady zahájilo diskuzi ke dvěma návrhům směrnic k elektroodpadům. Jedná se o návrh směrnice o použití některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (RoHs) a o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (WEEE). Návrhy byly na skupině prezentovány Evropskou komisí a delegace přednesly své předbežné připomínky.
 - **Bioodpad** – české předsednictví započalo s prvními konzultacemi k bioodpadu s cílem připravit na červnovou Radu Závěry na toto téma.

Udržitelná spotřeba a výroba

- **Mezivládní přípravné zasedání na 17. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD-17)** - Ve dnech 23. – 27. února 2009 proběhlo v OSN v New Yorku jednání, na němž ČR prezentovala priority EU z perspektivy udržitelného rozvoje v oblastech zemědělství (zde zastupovala EU Evropská komise), rozvoj venkova, půda, sucho, desertifikace, Afrika a v průřezových tématech. Do návrhu vyjednávaného dokumentu se podařilo promítnout řadu priorit EU. Česká republika

také absolvovala bilaterální setkání s klíčovými regionálními uskupeními a státy, které budou hrát během vyjednávání na květnovém CSD-17 významnou roli.

- Posun v projednávání **nařízení o dobrovolné účasti organizací v systému environmentálního řízení a auditu (EMAS)** - návrh nařízení byl projednáván pracovní skupinou Rady během ledna a února a velká část delegací souhlasila s kompromisním textem českého předsednictví až na několik problémových oblastí, které se týkají akreditace environmentálních ověřovatelů, povinností členských států a environmentálních indikátorů. České předsednictví v březnu dosáhlo na pracovní skupině a na Coreperu kompromisu členských států a následně proběhla neformální jednání mezi Radou, EP a Evropskou komisí. České předsednictví dosáhlo shody institucí a 25. března bylo kompromisní znění přijato Coreperem I kvalifikovanou většinou členských států. Poté byl předsedovi výboru životního prostředí EP odeslán dopis za účelem **dosažení shody v prvním čtení** mezi Radou a EP, čehož bylo dosaženo, hlasování v EP proběhlo dne 2. dubna 2009.
- Posun v projednávání **návrhu nařízení o ekoznačení** – na pracovní úrovni došlo v Radě během ledna a února k obecné shodě členských států ke kompromisnímu návrhu českého předsednictví vyjma dvou záležitostí, a to rozšíření rámce na potraviny a výše poplatků. Na základě informace o výsledku neformálního dialogu s Evropským parlamentem k nařízení o systému EMAS, který proběhl v Bruselu dne 17. března 2009 a o kterém české předsednictví informovalo na zasedání Coreperu I dne 23. března 2009, předložilo předsednictví Coreperu I ke schválení výsledný kompromisní text. Členské státy i Evropská komise kompromisní text předsednictví podpořily. Následně byl předsedovi výboru životního prostředí EP odeslán v dopis za účelem **dosažení shody v prvním čtení** mezi Radou a EP, čehož bylo dosaženo, hlasování v EP proběhlo dne 2. dubna 2009.

Ochrana biologické rozmanitosti

- **Mezinárodní biodiverzita** – na pracovní skupině Rady probíhají jednání úspěšně. Skupina schválila návrh operačního textu mezinárodního režimu přístupu ke genetickým zdrojům ABS (Access and Benefit-sharing), což bylo hodnoceno s ohledem na složitost vyjednávání velice pozitivně. Úspěšná byla také příprava na jednání na 25. UNEP GC, kde se přítomní shodli na nutnosti pokračování posilování *science-policy interface*. Na jednání UNEP bylo dohodnuta nutnost pokračování v jednáních na posilování science-policy interface – organizování druhého mezinárodního jednání k dalším diskusím. EK bude v dubnu/květnu organizovat expertní jednání k definování pozice EU k tomuto bodu. Stejně kladně byla hodnocena doprovodná neformální jednání k otázce ABS na úrovni EU.

- **Posun v jednání o rámcové směrnici o ochraně půd** – české předsednictví pokračuje v projednávání směrnice na pracovní úrovni v Radě, představilo kompromisní verzi znění návrhu, který je na základě připomínek delegací členských států dále rozpracováván. K návrhu probíhají četné bilaterální konzultace.
- **Posun v jednání o návrhu nařízení o obchodu s výrobky z tuleňů** – v této vysoce politické otázce probíhají jednání na pracovní skupině v Radě, předmětem jednání je rozsah výjimek ze zákazu obchodu a volba právního základu nařízení.
- **Závěry Rady k biodiverzitě** – započala práce českého předsednictví na Závěrech Rady k ochraně biodiverzity a k invazním druhům, které by Rada měla přijmout na červnovém jednání ministrů životního prostředí; delegacím byl zaslán návrh Závěrů k připomínkám a diskuze bude v dubnu pokračovat na pracovní skupině.

Další jednání

- Ve dnech 27. – 29. 1. 2009 se konalo zasedání **Výboru pro politiku životního prostředí Evropské hospodářské komise OSN v Ženevě, které schválilo reformu procesu „Životní prostředí pro Evropu“** - Reforma reflektuje změny geopolitických a ekonomických podmínek v pan-evropském regionu a umožní efektivnější fungování procesu v budoucnu. Důraz bude kladen na aktivní zapojení všech zájmových skupin v čele s členskými státy EHK OSN a na zaměření se na řešení problémů jednotlivých sub-regionů, především jihovýchodní Evropy, Kavkazu a střední Asie. České předsednictví jednáním úspěšně završilo více než rok intenzivních jednání o reformě a jeho úloha při vyjednávání byla pozitivně hodnocena všemi účastníky ženevského zasedání.
- **Spolupráce s nevládními organizacemi:**
 - **20. ledna** proběhlo v Bruselu setkání ministra Bursíka se zástupci vybraných nevládních organizací (skupina 10 nejvlivnějších environmentálních organizací EU - tzv. Green 10), kde byly představeny a diskutovány priority českého předsednictví v oblasti životního prostředí.
 - **26. února** se na půdě MŽP setkal ministr Bursík se zástupci českých environmentálních nevládních organizací s cílem prodiskutovat pozice předsednictví před zasedáním Rady pro životní prostředí dne 2. března.
 - **1. března** proběhlo v Bruselu u příležitosti Rady EU setkání ministra Bursíka se zástupci 10 nejvlivnějších environmentálních nevládních

organizací EU (tzv. Green 10), kde byly představeny body programu Rady ministrů životního prostředí a diskutovány pozice NNO k otázce klimatu, GMO, IPPC, recyklace odpadů a dalším oblastem.

- **21. ledna** prezentoval místopředseda vlády a ministr ŽP v **ENVI výboru EP** priority českého předsednictví v oblasti životního prostředí, přijetí i diskuse byly vesměs vstřícné.
- **Konference Towards eEnvironment** – Konference „Směrem k eEnvironment“ se konala 25. - 27. března 2009 v Praze a zabývala se vybudováním Sdíleného informačního systému o životním prostředí v Evropě, který by měl poskytnout kvalitní informace a zajistí široké veřejnosti, veřejné správě, firmám, ale i médiím snadný přístup k věrohodným a srovnatelným informacím o stavu životního prostředí ve všech zemích Evropské unie.
- **5th World Water Forum Istanbul** – česká delegace v čele s 1. náměstkem ministra Janem Dusíkem se účastnila zasedání světového vodního fóra, které se zabývalo např. otázkou zvýšení efektivity nakládání s vodou nejrůznějšími úspornými opatřeními, především v zemědělství (a to jak prostřednictvím efektivnějších technologií, tak lepší zemědělskou praxí), dále otázkou bezpečnosti přírodních zdrojů a produkce potravin.